

Όπου υπάρχει αληθινή μετάνοια, εκεί δεν υπάρχουν αισθήματα ενοχής.

π. Συμεών Κραγιόπουλος (†).

Δεν τακτοποιούνται οι αμαρτίες ούτε με το να περάσει ο καιρός ούτε απλώς με το να πει κανείς στην προσευχή του: «Συγχώρησέ με, Θεέ μου, γιατί έκανα αυτό». Είναι πολύ σοβαρό το θέμα, και ο καθένας πολύ σοβαρά, πολύ υπεύθυνα να το τακτοποιήσει και όχι με αρρωστημένη διάθεση. Γιατί επικρατεί και αυτή η άποψη ότι, με αυτά που λέμε περί αμαρτίας, κάνουμε τους ανθρώπους να αισθάνονται ενοχές, και καθώς έχουν ενοχές, παθαίνουν ψυχολογικά προβλήματα. Έτσι είναι βέβαια, αν τα πάρει κανείς ανάποδα και στραβά. Αλλά το λέω ρητώς και κατηγορηματικώς ότι δεν παθαίνει κανείς τίποτε, τίποτε, και όχι απλώς δεν παθαίνει, αλλά τότε λυτρώνεται, όταν καλά-καλά δει την αμαρτία. Έκανες την αμαρτία; Δες την. Μη φοβάσαι να τη δεις και μετανόησε. Αν μετανόησεις, λυτρώνεται η ψυχή σου. Ούτε κομπλεξικές καταστάσεις δημιουργούνται ούτε ψυχοπαθολογικές ούτε ψυχολογικά προβλήματα ούτε τίποτε.

Όποιος παθαίνει από αυτά, σημαίνει ότι στο βάθος δεν μετανοεί αληθινά. Δηλαδή από το ένα μέρος, καθώς ακούει την αλήθεια, νιώθει ότι έκανε αμαρτίες, από το άλλο μέρος όμως δεν θέλει να μετανόησει, δεν θέλει να αναγνωρίσει: «Αμάρτησα, Θεέ μου, συγχώρησέ με», ώστε να ταπεινωθεί

ενώπιον του Θεού και να ζητήσει το έλεός του. Θέλει να είναι ασπροπρόσωπος. Αυτά όμως δεν συμβιβάζονται.

Κανείς μας απέναντι του Θεού δεν μπορεί να είναι ασπροπρόσωπος. Ενώπιον του Θεού είμαστε όλοι εκτεθειμένοι, όποιοι κι αν είμαστε. Όπου υπάρχει αληθινή μετάνοια, όπου υπάρχει αληθινή εξομολόγηση, δεν είναι δυνατόν εκεί να υπάρχουν ύστερα αισθήματα ενοχής, τα οποία καταπιέζουν τον άνθρωπο και δημιουργούν, όπως είπαμε, κομπλεξικές και ψυχοπαθολογικές καταστάσεις. Το λέω ρητώς και κατηγορηματικώς.

Θα ήθελα σ' αυτό το σημείο ακόμη μια φορά να τονίσω την όλη αρνητική δουλειά, το όλο κακό που κάνει η αμαρτία. Όταν διαπράττει κανείς αμαρτία –και μάλιστα να μου επιτρέψετε να πω, όταν η αμαρτία έχει και αρρωστημένο χαρακτήρα· και δεν μπορούμε στη γενιά μας να μην το πούμε, γιατί κατά κανόνα οι άνθρωποι σήμερα έχουν και αρρωστημένες καταστάσεις– όταν λοιπόν διαπράττει κανείς αμαρτία, δεν είναι απλώς ότι ενώπιον του Θεού είναι εν αμαρτίαις, και τι θα γίνει, αλλά η αμαρτία επηρεάζει και το λογικό του και την ψυχή του και την καρδιά του και τα συναισθήματά του και τη βούλησή του και τα πάντα, οπότε ανάλογα σκέπτεται και συμπεριφέρεται.

Και επιπλέον, καθόλου δεν πάει το μυαλό του να σκεφθεί: «Για στάσου· σαν να μη σκέπτομαι καλά. Σαν να μην αισθάνομαι καλά, και όλη η βούλησή μου και η όλη εσωτερική μου κατάσταση σαν να μη λειτουργούν σωστά. Ας ρωτήσω κανέναν άλλο». Δεν κάνει έτσι. Ακόμη και να έρθει ο άλλος και να του πει: «Χριστιανέ μου, δεν είναι τα πράγματα όπως τα καταλαβαίνεις εσύ. Δεν είναι όπως τα κάνεις εσύ· δεν είναι όπως τα λες εσύ», δεν θα το δεχθεί. Αν εδώ υπάρχει και αρρωστημένη κατάσταση, ακόμη πιο δύσκολα καταλαβαίνει κανείς αυτό που του λένε. Ο άνθρωπος αυτός αμαρτάνει, επειδή υπάρχει μέσα του γενικότερα η αδυναμία. Δεν αμαρτάνει εν ψυχρώ, σαν να λέει: «Τώρα θα αμαρτήσω». Όχι· αμαρτάνει, επειδή δεν ελέγχει πλήρως τον εαυτό του. Υπάρχουν καταστάσεις μέσα στον άνθρωπο που διαφεντεύουν, και πάρα πολλές φορές επηρεάζεται από αυτές και αμαρτάνει.

Δηλαδή, πιο συγκεκριμένα, εάν κάποιος, έτσι ή αλλιώς, δεν αισθάνεται ότι είναι ένας άνθρωπος όπως όλοι οι άλλοι και ότι μπορεί και αυτός να σταθεί ανάμεσα στους άλλους ανθρώπους και να ζήσει σωστά, έχοντας την

υπόληψη και την αναγνώριση που θα ήθελε να έχει, αλλά αισθάνεται μειονεκτικά, αυτό πολύ του στοιχίζει, πολύ τον ενοχλεί και τον κάνει να είναι στενοχωρημένος, να έχει μέσα του θλίψη, κατάθλιψη. Ο άνθρωπος αυτός τι θα κάνει; Καθώς δεν αντέχει αυτή την κατάσταση, αναζητεί κάτι που θα τον ευχαριστήσει. Και το κάνει αυτό, όχι τόσο γιατί θέλει να πάει να κάνει εκείνη τη συγκεκριμένη πράξη που θα τον ευχαριστήσει, αλλά σαν να τον σπρώχνει από μέσα του αυτή η έλλειψη, αυτή η άσχημη κατάσταση που έχει, αυτό το αίσθημα ότι μειονεκτεί, ότι δεν μπορεί άνετα να συνυπάρχει με τους άλλους. Γι' αυτό, π.χ., θα φάει πολύ· θα τρώει και δεν θα τελειώνει. Θα πάει να πιει, θα βλέπει με τις ώρες τηλεόραση, και άλλα και άλλα πράγματα θα κάνει. Οπότε, εδώ τώρα δεν είναι μόνο ότι αμαρτάνει κανείς, όπως είπαμε, αλλά αμαρτάνει και κατά αρρωστημένο τρόπο. Υπάρχει δηλαδή και το κίνητρο της αρρωστημένης καταστάσεως. Έτσι, γίνεται ένας φαύλος κύκλος, γίνεται ένα μπέρδεμα, και που να τα ξεμπερδέψει κανείς!

Σ' αυτές τις περιπτώσεις θα λέγαμε ότι δεν φθάνει απλώς να πάει κανείς στην εξομολόγηση και να πει: «Είμαι λαίμαργος». Δεν φθάνει να πάει να πει: «κάθομαι με τις ώρες στην τηλεόραση» ή «κάθε τόσο θέλω να καπνίσω, κάθε τόσο θέλω να πιω». Δεν φθάνει αυτό. Πρέπει να δει και βαθύτερα, γιατί το κάνει αυτό. Άμα δεν δει αυτό το βαθύτερο, αν δεν το προσέξει εκείνο, να μην είπα τις συγκεκριμένες πράξεις, είπα τις συγκεκριμένες αμαρτίες και θα πάρει άφεση, όμως η πληγή μένει, η πηγή του κακού μένει, και είναι ατακτοποιήτη η ψυχή. Έτσι, αρχίζει πάλι από την αρχή και κάνει πάλι τα ίδια. Και τι γίνεται; Αν δηλαδή και ο εξομολογούμενος δεν καταλάβει καλά τι του συμβαίνει, και ο πνευματικός δεν δει περί τίνος πρόκειται, πώς θα βοηθηθεί αυτός ο εξομολογούμενος να δει ότι όλα ξεκινούν βαθύτερα από τη φιλαυτία του;

Γιατί ο άνθρωπος είναι μειονεκτικός; Γιατί αισθάνεται μειονεξία; Διότι υπάρχει η φιλαυτία. Η οποία φιλαυτία στην προκειμένη περίπτωση υπάρχει και εκδηλώνεται κατά αρρωστημένο τρόπο και επηρεάζει τον άνθρωπο κατά αρρωστημένο τρόπο. Να βοηθηθεί λοιπόν κανείς να δει τη φιλαυτία του, τον εγωισμό του· να δει όλο αυτό που κάνει τον άνθρωπο να έχει μεν μια γενική πίστη στον Θεό, να είναι θρησκευτικός άνθρωπος, αλλά η ύπαρξή του να μην ακουμπά στον Θεό, να μην είναι πιασμένη από τον Θεό. Αν όμως κανείς βρει τον Θεό, αν ακουμπήσει στον Θεό, αν ανοίξει η ψυχή και έχει μέσα της τον

Θεό, πάνε και οι φιλαυτίες, πάνε και οι αρρώστιες, πάνε όλα, και δεν αμαρτάνει κανείς ύστερα. Γιατί να αμαρτήσσει; Δεν αισθάνεται την ανάγκη, καθώς ο Θεός γεμίζει και ικανοποιεί όλο τον άνθρωπο.

Από το βιβλίο: π. Συμεών Κραγιοπούλου, “...πάντα συνεργεί εις αγαθόν”, Πανόραμα Θεσσαλονίκης, 2014, σελ. 212.

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>